

EXÀMENS DE KANT

Selectivitat juliol 2020 (sèrie 3)

Enumerarem ara alguns deures, segons la divisió habitual entre deures envers nosaltres mateixos i deures envers els altres, i entre deures perfectes i imperfectes.

[...]

2. Un altre individu es veu empès per la necessitat a demanar que li prestin diners. Ell sap molt bé que no podrà tornar-los, però també veu que no li prestaran res si no promet fermament de tornar-ho en un temps determinat. Té ganes de fer aquesta promesa, però encara té prou consciència per a preguntar-se: No és prohibit i contrari al deure sortir del pas d'aquesta manera? Suposant, tanmateix, que prenguéssim aquesta determinació, la màxima de la seva acció s'expressaria així: «Quan cregui que necessito diners, els demanaré prestats i prometreé tornar-los, encara que sàpiga que no ho faré mai.» Malgrat que tal vegada aquest principi de l'amor a si mateix o del propi profit pugui estar d'acord amb tot el meu benestar futur, ara la pregunta és aquesta: És això lícit? Jo transformo, per tant, l'exigència de l'amor propi en una llei universal i plantejo la qüestió d'aquesta manera: Què passaria si la meva màxima esdevingués una llei universal? Veig de seguida que mai no podria valer com una llei universal de la naturalesa i estar d'acord amb ella mateixa [...].

Immanuel Kant. *Fonamentació de la metafísica dels costums*, ii

Exercici 1 [6 punts en total]

Pregunta I. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Pregunta II. Expliqueu breument (entre cinc i vint paraules en cada cas) el significat que tenen en el text el mot i l'expressió següents. [1 punt]

a) «deures envers nosaltres mateixos»:

b) «estar d'acord amb ella mateixa»:

Pregunta III. Expliqueu què porta Immanuel Kant a formular la pregunta següent del text i quin sentit i justificació té la resposta que ofereix: «Què passaria si la meva màxima esdevingués una llei universal? Veig de seguida que mai no podria valer com una llei universal de la naturalesa i estar d'acord amb ella mateixa.» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Kant que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

Exercici 2. Compareu la concepció de Kant sobre la moral amb la concepció sobre la moral d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]

Exercici 3. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «És més probable que actuï sempre d'una forma moralment adequada una persona que es deixa portar pels seus sentiments d'amor, compassió i empatia cap als altres, que no pas una persona que té molta autodisciplina i un alt sentit del deure, i actua, no moguda per sentiments de simpatia, sinó per la forta voluntat de fer sempre allò que prescriu el deure moral.» Responed d'una manera raonada. [2 punts]